

**Załącznik nr 2
do Zarządzenia Nr
Prezydenta Miasta Krakowa
z dnia**

Zasady rozliczania podatku VAT w Gminie Miejskiej Kraków

Spis treści

Rozdział 1	3
Ogólne zasady rozliczania transakcji podatku VAT.....	3
Rozdział 2	5
Zasady rozliczania podatku należnego	5
1. Sprzedaż nieruchomości niezabudowanych.....	5
2. Sprzedaż nieruchomości zabudowanych.....	6
3. Użytkowanie wieczyste gruntu.	8
4. Sprzedaż towarów używanych.....	9
5. Opłata za wydawanie duplikatów świadectw i legitymacji przez placówkę oświatową 10	
6. Świadczenie usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe	10
7. Świadczenie usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne	12
8. Świadczenie usług najmu ruchomości	13
9. Świadczenie usług bezumownego korzystania z nieruchomości	14
10. Świadczenie usług wstępu (bilety).....	15
11. Sprzedaż posiłków	15
12. Świadczenie usług zakwaterowania.....	17
13. Świadczenie usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty (m. in. opłata za praktyki, opłata za kursy maturalne).	17
14. Sprzedaż złomu.....	18
Rozdział 3	19
Zasady rozliczania podatku naliczonego	19
1. Odliczenie podatku naliczonego „wprost”	19
2. Odliczanie podatku naliczonego związanego z nabyciem pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do eksploatacji pojazdów samochodowych.	19
3. Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (wskaźnika struktury sprzedaży)	19

4.	Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (pre-współczynnika) ...	20
5.	Terminy, w których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego	21
6.	Dokumenty, na podstawie których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego	22
Rozdział 4	22
Dokumentowanie transakcji.....		22
1.	Szczegółowe zasady dokumentowania transakcji sprzedaży i zakupu towarów i usług ..	22
2.	Faktura	22
3.	Faktura korygująca	24
4.	Nota korygująca.....	25
5.	Duplikaty faktur	25
6.	Faktura wewnętrzna	26
7.	Faktura „zaliczkowa”	26
8.	Faktura uproszczona	27
9.	Faktura – rolnik ryczałtowy	28
10.	Faktura „mały podatnik”	29
11.	Faktura VAT marża	29
Rozdział 5	30
Zasady postępowania w przypadku odwróconego obciążenia		30
Rozdział 6	31
Procedura postępowania w odniesieniu do nieściągalnych wierzytelności		31
Rozdział 7	32
Czynności nieodpłatne		32

Rozdział 1

Ogólne zasady rozliczania transakcji podatku VAT

1. Zarządzenie, instrukcje, załączniki mają charakter regulacji wewnętrznej, porządkującej, informacyjnej lub pomocniczej i nie stanowią źródła prawa.
2. Zarządzenie i jego załączniki nie zastępują obowiązku stosowania się do obowiązujących aktów normatywnych, a pierwszeństwo stosowania mają zawsze przepisy prawa.
3. Zastosowanie się do zarządzenia i jego załączników musi się odbywać zawsze w ramach dozwolonych przez przepisy prawa.
4. Zarządzenie i jego załączniki nie może zastępować konieczności zachowania się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
5. Zastosowanie się do zarządzenia i jego załączników nie wyłącza odpowiedzialności karnej skarbowej czy odpowiedzialności z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych.
6. Gmina Miejska Kraków jest zarejestrowana jako czynny podatnik VAT i posługuje się numerami identyfikacji podatkowej (NIP):
 - 1) w transakcjach krajowych NIP: 676 101 37 17;
 - 2) w transakcjach wewnątrzspółnotowych NIP (UE): PL: 676 101 37 17,
(w przypadku dokonywania wewnątrzspółnotowego nabycia lub dostawy towarów, importu usług oraz eksportu usług).
7. Właściwym dla Gminy Miejskiej Kraków urzędem skarbowym w zakresie rozliczania podatku od towarów i usług jest Małopolski Urząd Skarbowy w Krakowie z siedzibą przy os. Bohaterów Września 80, 31-621 Kraków.
8. Urząd Miasta Krakowa, każda jednostka budżetowa oraz zakład budżetowy GMK w ramach prowadzonej działalności samodzielnie dokonują wszystkich czynności niezbędnych do rozliczenia podatku VAT na poziomie GMK.
9. Transakcje pomiędzy Jednostkami znajdują się poza systemem rozliczeń podatku VAT i dokumentowane są przy zastosowaniu not księgowych.
10. W przypadku umów zawieranych przez kierujących komórkami organizacyjnymi UMK należy stosować poniższe zapisy:

UMOWA

zawarta w dniu w Krakowie, pomiędzy Gminą Miejską Kraków, z siedzibą w Krakowie (31-004), Pl. Wszystkich Świętych 3-4, zwaną w dalszej treści „Zamawiającym” reprezentowanym przez (*imię i nazwisko*) – (*stanowisko*) Wydziału/Biura (*nazwa komórki organizacyjnej UMK*) działającego na podstawie Pełnomocnictwa Nr Prezydenta Miasta Krakowa z dnia

11. W przypadku umów zawieranych przez kierujących jednostkami budżetowymi i samorządowym zakładem budżetowym należy stosować poniższe zapisy:

UMOWA

zawarta w dniu w Krakowie, pomiędzy Gminą Miejską Kraków, z siedzibą w Krakowie (31-004), Pl. Wszystkich Świętych 3-4, zwaną w dalszej treści „Zamawiającym” reprezentowanym przez (imię i nazwisko) – (stanowisko) (nazwa jednostki budżetowej/zakładu budżetowego) z siedzibą (siedziba jednostki budżetowej/zakładu budżetowego) działającego na podstawie Pełnomocnictwa Nr Prezydenta Miasta Krakowa z dnia

12. We wszystkich umowach należy stosować numery identyfikujące Gminę Miejską Kraków, to jest:

NIP: 676 101 37 17
REGON: 351554353

13. W przypadku zawierania umów „dochodowych” należy dodatkowo zamieścić następujący zapis:

„Wystawiane faktury będą wskazywać jako podatnika-sprzedawcę:

*Gmina Miejska Kraków
Pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
NIP: 676 101 37 17*

Jednostka wystawiająca:

Nazwa jednostki (*pełna nazwa jednostki*)

Adres (*adres siedziby jednostki*).

(bez podawania numeru NIP).

lub

Jednostka wystawiająca:

Nazwa jednostki: Urząd Miasta Krakowa – (*nazwa komórki organizacyjnej UMK*)

Adres: (*adres siedziby komórki organizacyjnej UMK*)

14. W przypadku umów „dochodowych” za wskazanie prawidłowej stawki opodatkowania oraz określenie momentu powstania obowiązku podatkowego odpowiada Dyrektor/Kierownik Jednostki.

15. W przypadku zawierania umów „wydatkowych” należy dodatkowo zamieścić następujący zapis:

„Wystawione przez Wykonawcę faktury powinny wskazywać jako podatnika – nabywcę:

*Gmina Miejska Kraków
Pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
NIP: 676 101 37 17*

Jednostka odbierająca:

Nazwa jednostki (*pełna nazwa jednostki*)

Adres (*adres siedziby jednostki*).

(bez podawania numeru NIP).

lub

Jednostka odbierająca:

Nazwa jednostki: Urząd Miasta Krakowa – (*nazwa komórki organizacyjnej UMK*)

Adres: (*adres siedziby komórki organizacyjnej UMK*)

Określenie „Jednostka odbierająca”, jest rekomendowanym oznaczeniem, natomiast obowiązkiem jest umieszczenie na fakturze nazwy i adresu Jednostki. Dopuszcza się wskazywanie nazwy i adresu Jednostki w miejscach zdefiniowanych jako: odbiorca, adresat lub innych (także w uwagach) używanych przez wystawiającego fakturę.

16. W przypadku umów „wydatkowych” za wskazanie prawidłowej kwoty podatku VAT podlegającej odliczeniu oraz określenie terminu tego odliczenia odpowiada Dyrektor/Kierownik Jednostki
17. Rozstrzygnięcie wszelkich wątpliwości, związanych z rozliczeniem podatku VAT oraz występowanie o indywidualną interpretację prawa podatkowego (w zakresie podatku VAT) odbywa się na poziomie GMK.
18. W celu ustalenia niektórych stawek podatku VAT konieczne jest określenie symbolu według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) dla dostawy towarów lub świadczenia usług (jeśli ustawa o podatku VAT powołuje się na klasyfikację).
19. Polityka rachunkowości każdej Jednostki winna uwzględniać zasady opisane w niniejszym zarządzeniu, w szczególności zasady sporządzania, obiegu i kontroli, przechowywania i zabezpieczania dokumentów stanowiących dokumentację związaną z rozliczaniem podatku VAT w GMK (w szczególności dokumentów sprzedaży, dokumentów zakupu, faktur wewnętrznych, informacji cząstkowych VAT itp.) oraz ujednolicony plan kont.

Rozdział 2

Zasady rozliczania podatku należnego

1. Sprzedaż nieruchomości niezabudowanych

- 1) Jeżeli przedmiotem sprzedaży jest nieruchomość złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna.
- 2) W przypadku gdy, dla sprzedawanej działki ewidencyjnej nie został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a także nie została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, transakcja taka podlega zwolnieniu z opodatkowania.

Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku od towarów i usług.

- 3) W przypadku gdy, dla sprzedawanej działki ewidencyjnej został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a grunt podlegający sprzedaży nie jest

przeznaczony pod zabudowę – tereny rolne, leśne, itp. – transakcja taka zwolniona jest z opodatkowania.

Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku od towarów i usług.

- 4) W przypadku gdy, dla sprzedawanej działki ewidencyjnej został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, a grunt podlegający sprzedaży jest przeznaczony pod zabudowę transakcja taka opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT.
- 5) W przypadku sprzedaży nieruchomości niezabudowanych podstawę opodatkowania stanowi wszystko, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
- 6) W przypadku sprzedaży nieruchomości niezabudowanych obowiązek podatkowy powstaje z chwilą dokonania zapłaty, nie później jednak niż z chwilą wydania tej nieruchomości nabywcy.
- 7) W przypadku gdy, przed wydaniem nieruchomości nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności, w odniesieniu do wpłaconej części.
- 8) W przypadku gdy, sprzedaż nieruchomości niezabudowanej dokonywana jest w drodze przetargu, a warunkiem uczestnictwa w nim jest wniesienie wadium, obowiązek podatkowy w odniesieniu do kwoty wadium powstaje z chwilą wyłonienia oferenta, który wygrał przetarg.
- 9) W przypadku sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT powstaje obowiązek wystawienia faktury. Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, dotyczy to również wpłaty wadium i zaliczki.
- 10) Faktury dokumentujące sprzedaż nieruchomości niezabudowanych, zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

2. Sprzedaż nieruchomości zabudowanych

- 1) Jeżeli przedmiotem sprzedaży jest nieruchomość zabudowana złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna.
- 1) W przypadku, gdy na jednej działce ewidencyjnej znajduje się kilka obiektów stanowiących budynek lub budowlę kwalifikacji podatkowej dokonuje się odrębnie dla każdego z tych obiektów.
- 2) W przypadku, gdy obiekty znajdujące się na nieruchomości nie stanowią budynku, budowli lub ich części, a także w przypadku gdy, na nieruchomości znajdują się obiekty liniowe (budowle) niebędące własnością sprzedawcy, transakcję taką należy zakwalifikować jako sprzedaż nieruchomości niezabudowanej.

- 3) W przypadku gdy, obiekty znajdujące się na nieruchomości stanowią budynek, budowlę lub ich część należy ustalić, czy w odniesieniu do tych obiektów nastąpiło pierwsze zasiedlenie.
- 4) Jeżeli w odniesieniu do obiektów znajdujących się na nieruchomości nastąpiło pierwsze zasiedlenie, a dodatkowo od pierwszego zasiedlenia upłynął okres co najmniej dwóch lat, taka sprzedaż może korzystać ze zwolnienia z opodatkowania. Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatku od towarów i usług.
- 5) Jeżeli w przypadku sprzedaży nieruchomości zabudowanej zostaną łącznie spełnione następujące warunki,:
 - a) obie strony transakcji (sprzedawca i nabywca) są czynnymi podatnikami podatku VAT,
 - b) obie strony, przed dniem dokonania dostawy nieruchomości zabudowanej, złożą właściwemu dla nabywcy naczelnikowi urzędu skarbowego, zgodne oświadczenie o rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania i wyborze opcji opodatkowania sprzedaży nieruchomości zabudowanej, istnieje możliwość rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania takiej sprzedaży.
- 6) W przypadku gdy, w odniesieniu do obiektów znajdujących się na sprzedawanej nieruchomości nie nastąpiło pierwsze zasiedlenie lub od pierwszego zasiedlenia nie upłynął okres co najmniej dwóch lat, sprzedaż taka może zostać zwolniona z opodatkowania jeżeli:
 - a) sprzedawcy przy nabyciu w stosunku do tych obiektów nie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego oraz;
 - b) sprzedawca nie ponosił wydatków na ulepszenie tych obiektów przekraczających kwoty 30% wartości początkowej, w stosunku do których przysługiwałoby mu prawo do odliczenia podatku naliczonego, warunku tego nie stosuje się jeżeli od dnia poniesienia takich wydatków ulepszony obiekt wykorzystywany był do czynności opodatkowanych przez co najmniej 5 lat.Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia art. 43 ust. 1 pkt 10a ustawy o podatku od towarów i usług.
- 7) W przypadku gdy, nieruchomość nie może korzystać ze zwolnień, o których mowa w pkt od 1 do 7, a jednocześnie zakwalifikować ją można do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym, sprzedaż takiej nieruchomości podlega opodatkowaniu przy zastosowaniu obniżonej stawki podatku VAT.
- 8) W przypadku transakcji sprzedaży nieruchomości, dot. budownictwa mieszkaniowego o powierzchni przekraczającej określone limity (wskazane w ustawie VAT), obniżoną stawkę podatku VAT stosuje się tylko do części nieruchomości kwalifikującej się do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym. W odniesieniu do sprzedaży części powierzchni, przekraczającej część nieruchomości kwalifikującej się do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym, stosuje się podstawową stawkę podatku VAT.
- 9) W przypadku sprzedaży nieruchomości zabudowanych, które nie spełniają warunków do zastosowania zwolnienia z opodatkowania oraz do zastosowania obniżonej stawki podatku, transakcja taka opodatkowana jest przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT.

- 10) W przypadku sprzedaży nieruchomości zabudowanych podstawę opodatkowania stanowi wszystko, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
- 11) W przypadku dostawy nieruchomości zabudowanych z podstawy opodatkowania nie wyodrębnia się wartości gruntu. Sprzedaż taka stanowi jedną transakcję. Zatem grunt opodatkowany jest taką samą stawką lub korzysta z tego samego zwolnienia z opodatkowania jak położony na nim budynek, budowla lub ich część. Zasada ta nie dotyczy transakcji, w przypadku gdy wraz z ustanowieniem prawa użytkowania wieczystego gruntu następuje sprzedaż budynków, budowli lub ich części położonych na tym gruncie.
- 12) W przypadku sprzedaży nieruchomości zabudowanych obowiązek podatkowy powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tej nieruchomości nabywcy.
- 13) Jeżeli przed wydaniem nieruchomości nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności, w odniesieniu do wpłaconej części.
- 14) W przypadku gdy, sprzedaż nieruchomości zabudowanej dokonywana jest w drodze przetargu, a warunkiem uczestnictwa w nim jest wniesienie wadium, obowiązek podatkowy, w odniesieniu do kwoty wadium, powstaje z chwilą wyłonienia oferenta, który wygrał przetarg.
- 15) W przypadku sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT powstaje obowiązek wystawienia faktury. Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, dotyczy to również wpłaty wadium i zaliczki.
- 16) Faktury dokumentujące sprzedaż nieruchomości zabudowanych, zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

3. Użytkowanie wieczyste gruntu.

- 1) Jeżeli przedmiotem ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu jest nieruchomość złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna.
- 2) W przypadku oddawania w użytkowanie wieczyste działki ewidencyjnej, znajdującej się na obszarze nieobjętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub na obszarze, dla którego nie została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, transakcja taka podlega zwolnieniu z opodatkowania.
Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku od towarów i usług.
- 3) W przypadku gdy, działka ewidencyjna oddawana w użytkowanie wieczyste znajduje się na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a grunt podlegający oddaniu w użytkowanie wieczyste nie jest przeznaczony pod zabudowę (tereny rolne, leśne, itp.) transakcja taka zwolniona jest z opodatkowania.

Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku od towarów i usług..

- 4) W przypadku gdy, działka ewidencyjna oddawana w użytkowanie wieczyste znajduje się na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, transakcja taka opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT.
Uwaga: w odniesieniu do użytkowania wieczystego gruntu ustanowionego w okresie od 1 maja 2004r. do 31 grudnia 2010r. opłaty roczne opodatkowane są przy zastosowaniu stawki podatku VAT wynoszącej 22%.
- 5) Wskazane w punktach od 1 do 4 zasady opodatkowania oraz zwolnienia z opodatkowania mają zastosowanie zarówno do pierwszej opłaty jak i do opłat rocznych z tytułu ustanowienia prawa wieczystego użytkowania gruntu.
- 6) W przypadku ustanowienia prawa wieczystego użytkowania gruntu dokonywanego wraz z jednoczesną dostawą budynku, budowli lub ich części, podstawę opodatkowania określa się odrębnie dla tego prawa i obiektu (budynku, budowli lub ich części), znajdującego się na gruncie oddawanym w użytkowanie wieczyste.
- 7) W przypadku, gdy transakcja sprzedaży lub ustanawianie prawa wieczystego użytkowania dotyczy gruntu, na którym znajduje się budynek, budowla lub ich część stawkę podatku VAT, możliwość zastosowania zwolnienia z opodatkowania, a także moment powstania obowiązku podatkowego dla takiej transakcji ustala się na zasadach określonych jak dla dostawy gruntu zabudowanego (Sprzedaż nieruchomości zabudowanych).
- 8) W związku z ustanowionym prawem użytkowania wieczystego gruntu, podstawę opodatkowania dla pierwszej opłaty oraz dla opłaty rocznej, ponoszonej przez użytkowników, stanowi kwota ustalona w umowie.
W przypadku pierwszej opłaty obowiązek podatkowy, powstaje z chwilą dokonania zapłaty. W przypadku opłaty rocznej obowiązek podatkowy, powstaje z chwilą dokonania zapłaty, nie później jednak niż z upływem roku do którego odnoszą się te opłaty (31 grudnia danego roku).
- 9) W przypadku ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT powstaje obowiązek wystawienia faktury. Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
- 10) W przypadku ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu na rzecz osoby fizycznej, nieprowadzącej działalności gospodarczej, na jej wniosek należy wystawić fakturę.
- 11) Faktury dokumentujące ustanowienie prawa użytkowania wieczystego gruntu korzystających ze zwolnienia z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

4. Sprzedaż towarów używanych

- 1) W przypadku sprzedaży towarów używanych, które wykorzystywane były wyłącznie do czynności niedających prawa do odliczenia podatku naliczonego, transakcja taka korzysta ze zwolnienia z opodatkowania.
Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku od towarów i usług.
- 2) W przypadku sprzedaży towarów używanych, które wykorzystywane były do czynności opodatkowanych (choćby w części) lub czynności mieszanych, dostawę taką należy opodatkować przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT.
- 3) W przypadku sprzedaży towarów używanych podstawę opodatkowania stanowi wszystko, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
- 4) W przypadku sprzedaży towarów używanych obowiązek podatkowy powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tego towaru nabywcy.
- 5) Jeżeli przed wydaniem towaru nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.
- 6) W przypadku sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT powstaje obowiązek wystawienia faktury. Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca, następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, dotyczy to również wpłaty zaliczki.
- 7) W przypadku sprzedaży towaru używanego na rzecz osoby fizycznej, nieprowadzącej działalności gospodarczej, na jej wniosek należy wystawić fakturę. W przypadku płatności gotówkowej koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy rejestrującej.
- 8) Faktury dokumentujące sprzedaż towarów używanych, zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

5. Opłata za wydawanie duplikatów świadectw i legitymacji przez placówkę oświatową

- 1) Opłata za wydawanie duplikatów świadectw i legitymacji korzysta ze zwolnienia z opodatkowania. Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia wynika z art. 43 ust. 1 pkt 26 ustawy o VAT.
- 2) Obowiązek podatkowy sprzedaży duplikatów świadectw i legitymacji powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tego towaru nabywcy.
- 3) Jeżeli przed wydaniem duplikatów świadectw i legitymacji nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.
- 4) Jeżeli na żądanie osoby fizycznej wystawiona zostanie faktura z tytułu sprzedaży duplikatów świadectw i legitymacji zwolnionych z opodatkowania, faktura taka powinna obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

6. Świadczenie usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe

- 1) W przypadku świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe, nie stosuje się żadnej preferencji podatkowej (obniżonej stawki podatku VAT lub zwolnienia z opodatkowania). Transakcja taka opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT.
- 2) W przypadku świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe podstawę opodatkowania stanowi wszystko, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
- 3) W zależności od postanowień umowy najmu, dzierżawy podstawa opodatkowania dla sprzedaży tzw. „mediów” może zostać określona razem lub odrębnie od podstawy opodatkowania czynszu, ponoszonego z tytułu świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe. W konsekwencji sprzedaż tzw. „mediów”, w wypadku wyodrębnienia jej od samej opłaty za najem (czynsz) opodatkowana będzie przy zastosowaniu właściwych dla mediów stawek określonych w ustawie o podatku VAT. Wymaga to każdorazowej analizy umowy w tym zakresie.
- 4) W przypadku świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu, nie później jednak niż, z chwilą upływu terminu płatności.
- 5) W przypadku dokonania sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT powstaje obowiązek wystawienia faktury. Fakturę wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu.
- 6) W przypadku wskazania na fakturze okresu rozliczeniowego istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności.
- 7) W przypadku świadczenia usług najmu i dzierżawy lokali na cele użytkowe na rzecz osób fizycznych niebędących podatnikiem podatku VAT nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję.
- 8) W przypadku gdy nabywca, będący osobą fizyczną niebędącą podatnikiem podatku VAT, w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę zgłosi żądanie wystawienia faktury, należy taką fakturę wystawić. Jednakże należy taką transakcję potwierdzić innym dokumentem.
- 9) Refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów” wynika z zapisów zawartych w umowach.
- 10) W przypadku, gdy z zapisów umowy wynika, iż „refakturowane” media będą traktowane jako element/składnik wynagrodzenia (czynszu) za najem włączony lub wykazywany osobno obok wynagrodzenia za najem – i opodatkowane stawką jak za najem.
- 11) W przypadku, gdy „refakturowane” media będą traktowane w umowie jako element osobny od usług najmu i fakturowane będą oddzielnie:
 - a) Odsprzedaż (refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów”) nabytych we własnym imieniu, lecz na rzecz innych podmiotów usług, dokonywana jest przy zastosowaniu stawek podatku lub zwolnienia z opodatkowania, które określone zostały przy ich nabyciu.

- b) W przypadku gdy, zakup a następnie świadczenie usług następuje od podmiotu korzystającego ze zwolnienia z opodatkowania, ze względu na jego podmiotowość podatkową, „refakturowanie” usług dokonuje się przy zastosowaniu stawki podatku VAT właściwej dla danej usługi.
- c) W przypadku sprzedaży refakturowania usług, w tym tzw. „mediów” podstawę opodatkowania stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
- d) Obowiązek podatkowy powstaje na zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju usługi.
- e) Przepisy dotyczące wpłaty zaliczki stosuje się wyłącznie do refakturowania usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach ogólnych. W odniesieniu do niektórych usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach szczególnych, przykładowo: telekomunikacyjnych, ochrony osób, związanych z uzdatnianiem i dostarczaniem wody za pośrednictwem sieci wodociągowych, nie stosuje się przepisów dotyczących wpłaty zaliczki.
- f) W przypadku refakturowania usług obowiązek wystawienia faktury powstaje na zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju usługi.

7. Świadczenie usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne

- 1) W przypadku świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne przysługuje zwolnienie z opodatkowania podatkiem VAT.
Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia art. 43 ust.1 pkt 36 ustawy o podatku od towarów i usług.
- 2) W przypadku świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne podstawę opodatkowania stanowi wszystko, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
- 3) Podstawę opodatkowania dla sprzedaży tzw. „mediów” określa się odrębnie od podstawy opodatkowania czynszu ponoszonego z tytułu świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne. Sprzedaż tzw. „mediów” opodatkowana jest przy zastosowaniu właściwych dla nich stawek, określonych w ustawie o VAT.
- 4) W przypadku świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności wynikającym z umowy.
- 5) Jeżeli nabywca dokona częściowej lub całkowitej płatności (zaliczka) z tytułu świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne, a faktura została wystawiona po terminie płatności, to obowiązek podatkowy powstaje w terminie płatności wynikającym z umowy.
- 6) W przypadku sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT powstaje obowiązek wystawienia faktury. Fakturę wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu, wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności.

Warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.

- 7) W przypadku gdy nabywca, będący osobą fizyczną niebędącą podatnikiem podatku VAT, w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę zgłosi żądanie wystawienia faktury, należy taką fakturę wystawić. Jednakże należy taką transakcję potwierdzić innym dokumentem.
- 8) Refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów” wynika z zapisów zawartych w umowach.
- 9) W przypadku, gdy z zapisów umowy wynika, iż „refakturowane” media będą traktowane jako element/składnik wynagrodzenia (czynszu) za najem włączony lub wykazywany osobno obok wynagrodzenia za najem – i opodatkowane stawką jak za najem.
- 10) W przypadku, gdy „refakturowane” media będą traktowane w umowie jako element osobny od usług najmu i fakturowane będą oddzielnie:
 - a) Odsprzedaż (refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów”) nabytych we własnym imieniu, lecz na rzecz innych podmiotów usług, dokonywana jest przy zastosowaniu stawek podatku lub zwolnienia z opodatkowania, które określone zostały przy ich nabyciu.
 - b) W przypadku gdy, zakup a następnie świadczenie usług następuje od podmiotu korzystającego ze zwolnienia z opodatkowania, ze względu na jego podmiotowość podatkową, „refakturowanie” usług dokonuje się przy zastosowaniu stawki podatku VAT właściwej dla danej usługi.
 - c) W przypadku sprzedaży refakturowania usług, w tym tzw. „mediów” podstawę opodatkowania stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
 - d) Obowiązek podatkowy powstaje na zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju usługi.
 - e) Przepisy dotyczące wpłaty zaliczki stosuje się wyłącznie do refakturowania usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach ogólnych. W odniesieniu do niektórych usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach szczególnych, przykładowo: telekomunikacyjnych, ochrony osób, związanych z uzdatnianiem i dostarczaniem wody za pośrednictwem sieci wodociągowych, nie stosuje się przepisów dotyczących wpłaty zaliczki.
 - f) W przypadku refakturowania usług obowiązek wystawienia faktury powstaje na zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju usługi.

8. Świadczenie usług najmu ruchomości

- 1) W przypadku świadczenia usług najmu ruchomości istnieją możliwości zastosowania preferencji podatkowej (zwolnienie z opodatkowania).
- 2) W przypadku gdy, świadczenie usług najmu ruchomości nie może korzystać ze zwolnienia z opodatkowania, to taka transakcja opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT.

- 3) W przypadku świadczenia usług najmu ruchomości podstawę opodatkowania stanowi wszystko, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
- 4) W przypadku świadczenia usług najmu ruchomości obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności z tego tytułu.
- 5) Jeżeli nabywca dokona częściowej lub całkowitej płatności (zaliczka) z tytułu świadczenia usług najmu ruchomości, a faktura została wystawiona po terminie płatności, to obowiązek podatkowy powstaje w terminie płatności wynikającym z umowy.
- 6) W przypadku sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT powstaje obowiązek wystawienia faktury. Fakturę wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu.
- 7) Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności. Warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
- 8) W przypadku gdy nabywca, będący osobą fizyczną niebędącą podatnikiem podatku VAT, w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę zgłosi żądanie wystawienia faktury, należy taką fakturę wystawić. Jednakże należy taką transakcję potwierdzić innym dokumentem.

9. Świadczenie usług bezumownego korzystania z nieruchomości

- 1) Nie podlega opodatkowaniu czynność bezumownego korzystania z nieruchomości przez użytkownika, w okresie przed ujawnieniem tego stanu.
- 2) Jeżeli bezumowne korzystanie z nieruchomości, przez użytkownika bez tytułu prawnego, w okresie po ujawnieniu tego stanu następuje za zgodą i dobrą wolą do kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości, a dodatkowo obie strony dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy), to stawkę podatku VAT lub zwolnienie z opodatkowania ustala się na zasadach określonych dla świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości przeznaczonych na cele mieszkalne i użytkowe.
- 3) Jeżeli bezumowne korzystanie z nieruchomości, przez użytkownika bez tytułu prawnego w okresie po ujawnieniu tego stanu następuje:
 - a) bez zgody właściciela gruntu i bez jego dobrej woli do kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości,
 - b) obie strony nie dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy),
 - c) właściciel nieruchomości podjął czynności zmierzające do usunięcia użytkownika z zajmowanej nieruchomościto czynność ta nie podlega opodatkowaniu.
- 4) Jeżeli po zakończeniu umowy najmu/dzierżawy nie nastąpiło podpisanie nowej umowy, a obie strony dążą do prawnego uregulowania tego stanu, czyli zawarcia umowy, to dla czynności bezumownego korzystania z nieruchomości stawkę podatku VAT lub

zwolnienie z opodatkowania ustala się na zasadach określonych dla świadczenia usług najmu i dzierżawy przeznaczonych na cele mieszkalne i użytkowe.

- 5) Jeżeli po zakończeniu umowy najmu/dzierżawy nie następuje podpisanie nowej umowy, a obie strony nie dążą do prawnego uregulowania tego stanu, czyli zawarcia umowy, a właściciel nieruchomości podjął czynności zmierzające do usunięcia użytkownika z zajmowanej nieruchomości, to czynność bezumownego korzystania z nieruchomości nie podlega opodatkowaniu.
- 6) W przypadku bezumownego korzystania z nieruchomości podstawę opodatkowania stanowi wszystko, co użytkownik zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
- 7) Podstawę opodatkowania, dla sprzedaży tzw. „mediów”, określa się odrębnie od podstawy opodatkowania opłaty z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości. Sprzedaż tzw. „mediów” opodatkowana jest przy zastosowaniu właściwych dla nich stawek określonych w ustawie o VAT.
- 8) W przypadku bezumownego korzystania z nieruchomości obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż z upływem terminu płatności określonego w piśmie wzywającym do uregulowania należności z tego tytułu.
- 9) W przypadku gdy użytkownikiem jest podatnik podatku VAT lub osoba prawna niebędąca podatnikiem podatku VAT powstaje obowiązek wystawienia faktury. Fakturę wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, określonego w piśmie wzywającym do uregulowania należności z tego tytułu, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu.
- 10) W przypadku gdy użytkownikiem jest osoba fizyczna niebędąca podatnikiem podatku VAT, w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę zgłosi żądanie wystawienia faktury, należy taką fakturę wystawić. Jednakże niezależnie od żądania wystawienia faktury, każdą taką transakcję należy potwierdzić innym dokumentem.

10. Świadczenie usług wstępu (bilety)

- 1) Usługi wstępu stanowiące:
 - a) usługę związaną z działalnością obiektów sportowych oraz usługę wstępu na imprezy sportowe
 - b) usługę kulturalną lub rozrywkową, wyłącznie w zakresie usług wstępu na widowiska artystyczne
 - c) usługę związaną z rozrywką i rekreacją, wyłącznie w zakresie wstępu na dyskoteki, sale taneczne,
podlegają opodatkowaniu obniżoną stawką podatku VAT.
- 2) W przypadku świadczenia usług wstępu podstawę opodatkowania stanowi wszystko, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
- 3) W przypadku świadczenia usług wstępu obowiązek podatkowy powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wykonania usługi na rzecz nabywcy.

- 4) Jeżeli przed wykonaniem usługi nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.
- 5) W przypadku sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT powstaje obowiązek wystawienia faktury. Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, dotyczy to również wpłaty wadium i zaliczki.
- 6) W przypadku gdy nabywcą jest osoba fizyczna niebędąca podatnikiem podatku VAT, w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę zgłosi żądanie wystawienia faktury, należy taką fakturę wystawić. Jednakże niezależnie od żądania wystawienia faktury, każdą taką transakcję należy potwierdzić innym dokumentem.

11. Sprzedaż posiłków

- 1) Sprzedaż posiłków zwolniona jest z opodatkowania pod warunkiem, że usługi te świadczone są przez:
 - a) szkoły, przedszkola publiczne i niepubliczne, szkoły wyższe, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz żłobki,
 - b) regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, ośrodki wsparcia i ośrodki interwencji kryzysowej
 - c) wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę domy pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki adopcyjno-opiekuńcze,
 - d) placówki specjalistycznego poradnictwa,
 - e) placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku,
 - f) specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
- 2) Sprzedaż posiłków dokonywana przez podmioty niewymienione w pkt 1 opodatkowana jest przy zastosowaniu obniżonej stawki podatku VAT, z wyjątkiem sprzedaży:
 - a) napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2%,
 - b) napojów alkoholowych będących mieszaniną piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5%,
 - c) napojów, przy przygotowaniu których jest wykorzystywany napar z kawy lub herbaty, niezależnie od udziału procentowego tego naparu w przygotowywanym napoju,
 - d) napojów bezalkoholowych gazowanych,
 - e) wód mineralnych,
 - f) innych towarów w stanie nieprzetworzonym opodatkowanych przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT.
- 3) Sprzedaż towarów wymienionych w pkt 2 opodatkowana jest przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT.

- 4) W przypadku sprzedaży posiłków podstawę opodatkowania stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto.
- 5) W przypadku sprzedaży posiłków obowiązek podatkowy powstaje w momencie dostarczenia towaru. W przypadku gdy płatność z tytułu dostawy posiłków ustalana jest dla określonego okresu (np. miesiąca) obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).
- 6) Jeżeli przed dniem wykonania dostawy posiłków nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania takiej płatności w odniesieniu do tej części.
- 7) W przypadku sprzedaży posiłków zwolnionych z opodatkowania nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednakże każdą taką transakcję należy potwierdzić innym dokumentem.
- 8) Obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży posiłków powstaje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Sprzedający posiłki ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, iż nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.
- 9) Faktury dokumentujące sprzedaż posiłków zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

12. Świadczenie usług zakwaterowania

- 1) W przypadku gdy, usługi zakwaterowania świadczone są przez internaty i bursy na rzecz uczniów, wychowanków szkół prowadzących te bursy i internaty, czynność taka podlega zwolnieniu z opodatkowania.
- 2) W przypadku gdy, usługi zakwaterowania świadczone są przez internaty i bursy na rzecz innych osób niż te, o których mowa w pkt 1 czynność taka podlega opodatkowaniu obniżoną stawką podatku VAT.
- 3) W przypadku gdy, usługi zakwaterowania świadczone są przez podmioty inne niż internaty, bursy, hotele, pensjonaty czynność taka podlega opodatkowaniu podstawową stawką podatku VAT, o ile w ustawie o podatku VAT nie przewidziano dla takiej usługi stawki obniżonej lub zwolnienia.
- 4) W przypadku świadczenia usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy podstawę opodatkowania stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
- 5) W przypadku świadczenia usług zakwaterowania obowiązek podatkowy następuje z chwilą wykonania tych usług. W przypadku gdy płatność z tytułu wykonania tych usług ustalana jest dla określonego okresu (np. miesiąca) obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).
- 6) Jeżeli przed dniem wykonania usług zakwaterowania nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności, w odniesieniu do wpłaconej części.

- 7) W przypadku świadczenia usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednakże każdą taką transakcję należy potwierdzić innym dokumentem.
- 8) Obowiązek wystawienia faktury w przypadku świadczenia usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy powstaje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługę zakwaterowania świadczoną przez internaty i bursy ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, iż nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.
- 9) Faktury dokumentujące świadczenie usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

13. Świadczenie usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty (m. in. opłata za praktyki, opłata za kursy maturalne).

- 1) W przypadku gdy, świadczenie usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, świadczone są przez jednostki objęte systemem oświaty (w rozumieniu przepisów o systemie oświaty), czynność taka podlega zwolnieniu z opodatkowania.
- 2) W przypadku gdy, usługi kształcenia inne niż usługi kształcenia i wychowania świadczone są przez podmioty inne niż wymienione w pkt 1, czynność taka podlega opodatkowaniu przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT, o ile w ustawie o podatku VAT nie przewidziano dla takiej usługi stawki obniżonej lub zwolnienia.
- 3) W przypadku świadczenia usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania podstawę opodatkowania stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
- 4) W przypadku świadczenia usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania oświaty obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wykonania tych usług. W przypadku gdy płatność z tytułu wykonania tych usług ustalana jest dla określonego okresu (np. miesiąca) obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).
- 5) Jeżeli przed dniem wykonania usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania takiej płatności w odniesieniu do tej części.
- 6) W przypadku świadczenia usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednakże każdą taką transakcję należy potwierdzić innym dokumentem.
- 7) Obowiązek wystawienia faktury przy świadczeniu usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania powstaje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługę kształcenia inną niż usługę kształcenia i wychowania ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, iż nabywca zgłosi

swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę. Jednakże każdą taką transakcję należy potwierdzić innym dokumentem.

- 8) Faktury dokumentujące świadczenie usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

14. Sprzedaż złomu

- 1) W przypadku sprzedaży złomu obowiązuje zasada odwrotnego obciążenia, która polega na przesunięciu obowiązku rozliczenia VAT na podatnika, na rzecz którego jest dokonywana dostawa. Nie zwalnia to jednak dostawcy z obowiązku udokumentowania dokonanej dostawy fakturą oraz z wykazania tej dostawy w ewidencji VAT oraz w deklaracji VAT-7D (pole 31 - Dostawa towarów oraz świadczenie usług, dla których podatnikiem jest nabywca zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 7 lub 8 ustawy).
- 2) Faktura wystawiana jest niezwłocznie po otrzymaniu dokumentu PZ (przyjęcie złomu) od Wykonawcy z podaną wagą złomu oraz ceną.
- 3) W przypadku sprzedaży złomu obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury.

Rozdział 3

Zasady rozliczania podatku naliczonego

1. Odliczenie podatku naliczonego „wprost”

- 1) W odniesieniu do towarów i usług wykorzystywanych wyłącznie do sprzedaży opodatkowanej przysługuje prawo do odliczenia pełnej kwoty podatku naliczonego.
- 2) Kwota podatku naliczonego stanowi kwotę podatku wynikającą z faktur dokumentujących zakup towarów i usług w odniesieniu, do których przysługuje pełne prawo do odliczenia podatku naliczonego.
- 3) W przypadku gdy, towary i usługi wykorzystywane są choćby w części do sprzedaży niedającej prawa do odliczenia (zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu) nie ma możliwości odliczenia pełnej kwoty podatku naliczonego.

2. Odliczanie podatku naliczonego związanego z nabyciem pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do eksploatacji pojazdów samochodowych.

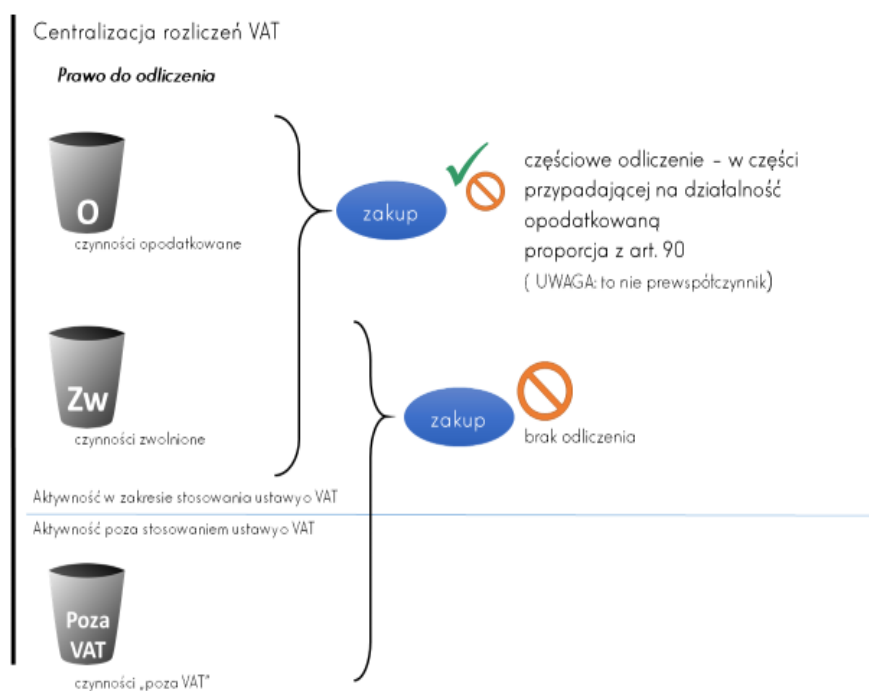
- 1) W odniesieniu do pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do ich eksploatacji przysługuje pełne bądź częściowe (50%) prawo do odliczenia podatku naliczonego wynikającego z faktur dokumentujących te zakupy.
- 2) Pełne prawo do odliczenia podatku naliczonego przysługuje wyłącznie w przypadku wykorzystywania pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do ich eksploatacji wyłącznie do sprzedaży opodatkowanej.
- 3) Częściowe prawo do odliczenia podatku (50%) związane z nabyciem pojazdów samochodowych oraz towarów i usług związanych z ich eksploatacją przysługuje w przypadku wykorzystywania pojazdów samochodowych do sprzedaży opodatkowanej i niedającej prawa do odliczenia podatku naliczonego.

- 4) Prawo do odliczenia podatku naliczonego nie przysługuje jeżeli pojazdy samochodowe nie są wykorzystywane choćby w części do sprzedaży opodatkowanej to w odniesieniu do zakupu tych pojazdów oraz towarów i usług wykorzystywanych do ich eksploatacji.

3. Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (wskaźnika struktury sprzedaży)

- 1) W przypadku towarów i usług wykorzystywanych łącznie do sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej z opodatkowania przysługuje prawo do odliczenia w części kwoty podatku naliczonego przy zastosowaniu tzw. wskaźnika struktury sprzedaży (WSS).
- 2) W przypadku gdy, towary i usługi wykorzystywane są jednocześnie do sprzedaży opodatkowanej, zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu nie ma możliwości odliczenia części kwoty podatku naliczonego przy zastosowaniu tzw. wskaźnika struktury sprzedaży (WSS).
- 3) Kwota podatku naliczonego stanowi kwotę podatku wynikającą z faktur dokumentujących zakup towarów i usług w odniesieniu, do których przysługuje częściowe prawo do odliczenia podatku naliczonego.
- 4) Wysokość wskaźnika struktury sprzedaży oblicza się jako roczny udział czynności opodatkowanych w ogólnej sprzedaży podlegającej opodatkowaniu, czyli sumie sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej z opodatkowania. Obliczoną kwotę wyraża się procentowo.

Schemat rozliczania podatku naliczonego przy zastosowaniu struktury sprzedaży.

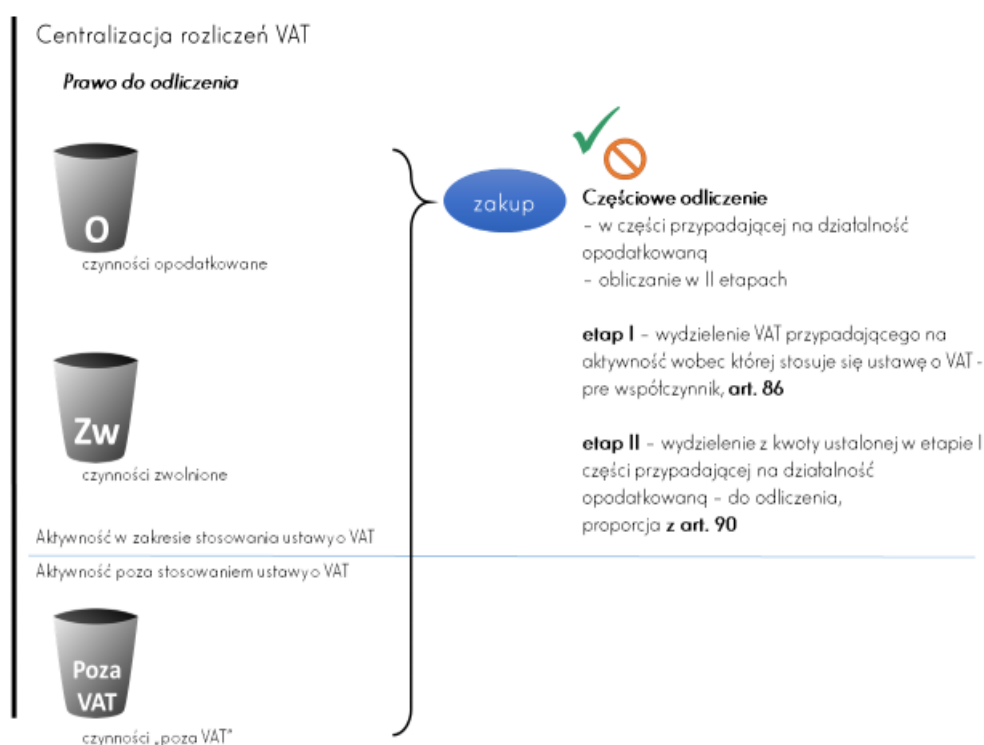
4. Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (pre-współczynnika)

- 1) W odniesieniu do towarów i usług wykorzystywanych łącznie do sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej z opodatkowania oraz niepodlegającej opodatkowaniu

przysługuje prawo do odliczenia w części kwoty podatku naliczonego przy zastosowaniu tzw. pre-współczynnika.

- 2) W przypadku gdy towary i usługi nie są wykorzystywane choćby w części do sprzedaży zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu nie ma możliwości odliczenia części kwoty podatku naliczonego.
- 3) Kwota podatku naliczonego stanowi kwotę podatku wynikającą z faktur dokumentujących zakup towarów i usług w odniesieniu, do których przysługuje częściowe prawo do odliczenia podatku naliczonego.
- 4) Wysokość pre-współczynnika sprzedaży oblicza się jako roczny udział czynności opodatkowanych i zwolnionych z opodatkowania w ogólnej sprzedaży, czyli sumie sprzedaży opodatkowanej, zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu. Obliczoną kwotę wyraża się procentowo.

Schemat rozliczania podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (pre-współczynnika)

5. Terminy, w których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego

- 1) Prawo do odliczenia podatku naliczonego powstaje w miesiącu, w którym dochodzi do spełnienia następujących warunków:
 - a) powstał obowiązek podatkowy u sprzedawcy,
 - b) jednostka jest w posiadaniu faktury zakupu.
- 2) W przypadku, gdy odliczenie podatku naliczonego nie zostało dokonane w rozliczeniu za miesiąc, w którym powstało prawo do jego odliczenia, można dokonać odliczenia w rozliczeniu za jeden z dwóch kolejnych okresów rozliczeniowych.
- 3) W przypadku, gdy nie zostało dokonane odliczenie podatku naliczonego, pomimo przysługującego prawa, możliwe jest dokonanie odliczenia podatku naliczonego

najpóźniej w terminie 5 lat od początku roku, w którym powstało prawo do odliczenia. Realizacja prawa do odliczenia podatku naliczonego następuje poprzez korektę rozliczenia, w którym powstało prawo do odliczenia podatku VAT.

- 4) W przypadku gdy nabywca towaru lub usługi otrzymał fakturę korygującą zmniejszającą kwotę podatku naliczonego wynikającego z faktury pierwotnej, jest on zobowiązany do zmniejszenia kwoty podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym taką fakturę korygującą otrzymał. Jeżeli nie dokonano obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego określonego w fakturze pierwotnej, której korekta dotyczy obniżenia podatku należnego dokonuje się w rozliczeniu za okres w którym podatnik otrzymał fakturę korygującą.

6. Dokumenty, na podstawie których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego

Dokumenty, na podstawie których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego stanowią:

- 1) faktury dokumentujące zakup towarów i usług,
- 2) faktury dokumentujące dokonanie całości lub części zapłaty przed nabyciem towaru lub części usługi,
- 3) w przypadku importu towarów kwota podatku VAT wynikająca z dokumentu celnego lub deklaracji importowej,
- 4) faktury wystawione przez nabywcę w przypadku zakupu produktów rolnych od rolnika ryczałtowego,
- 5) dowody księgowe lub faktury wewnętrzne wystawione przez nabywcę towarów i usług w przypadku gdy dla tych towarów i usług stosuje się procedurę odwróconego obciążenia,
- 6) dowody księgowe lub faktury wewnętrzne wystawione przez nabywcę w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów,
- 7) dowody księgowe lub faktury wewnętrzne wystawione przez nabywcę w przypadku importu usług,
- 8) faktury dokumentujące dostawę towarów, które stanowią u nabywcy wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów.

oraz na podstawie korekt faktur i duplikatów faktur stanowiących dokumenty pochodne dokumentów wymienionych powyżej.

Rozdział 4

Dokumentowanie transakcji

1. Szczegółowe zasady dokumentowania transakcji sprzedaży i zakupu towarów i usług zawarte są w załączniku nr 3 pn. „Zasady planowania, dokumentowania, ewidencjonowania (wraz ze schematami księgowania) i sprawozdawczości w zakresie rozliczania podatku VAT w GMK oraz przepływy finansowe”.

2. Faktura

- 1) W przypadku dokonywania dostawy towarów lub świadczenia usług na rzecz podatników podatku VAT lub osób prawnych niebędących podatnikami powstaje obowiązek wystawienia faktury, która zawiera następujące elementy:

- a) datę wystawienia;
 - b) kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę;
 - c) imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
 - d) numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
 - e) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
 - f) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
 - g) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi;
 - h) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
 - i) cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto);
 - j) kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
 - k) wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
 - l) stawkę podatku;
 - m) sumę wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
 - n) kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
 - o) kwotę należności ogółem.
- 2) W przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług zwolnionych z opodatkowania prawidłowo wystawiona faktura powinna zawierać:
- a) przepis ustawy albo aktu wydanego na podstawie ustawy, na podstawie którego podatnik stosuje zwolnienie od podatku,
 - b) przepis dyrektywy 2006/112/WE, który zwalnia od podatku taką dostawę towarów lub takie świadczenie usług, lub
 - c) inną podstawę prawną wskazującą na to, że dostawa towarów lub świadczenie usług korzysta ze zwolnienia.
- 3) W przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług, dla których obowiązującym do rozliczenia podatku, podatku od wartości dodanej lub podatku o podobnym charakterze jest nabywca towaru lub usługi, prawidłowo wystawiona faktura powinna zawierać wyrazy „odwrotne obciążenie”.
- 4) Kwoty podatku wykazuje się w złotych. Kwoty podatku wyrażone w walucie obcej wykazuje się w złotych, przy zastosowaniu przepisów ustawy o VAT stosowanych do określenia podstawy opodatkowania. Kwoty wykazywane w fakturze zaokrągla się do pełnych groszy, przy czym końcówki poniżej 0,5 grosza pomija się, a końcówki od 0,5 grosza zaokrągla się do 1 grosza.
- 5) Faktury wystawia się co najmniej w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje nabywca, a drugi zachowuje w swojej dokumentacji podatnik dokonujący sprzedaży.

- 6) Faktury dokumentujące dostawę towarów, dokonywanej w trybie egzekucji, będących własnością dłużnika lub posiadanych przez niego z naruszeniem obowiązujących przepisów, z tytułu której na dłużniku ciąży obowiązek podatkowy, wystawiają w imieniu i na rzecz dłużnika organy egzekucyjne określone w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Faktura korygująca

- 1) W przypadku gdy po wystawieniu faktury:
 - a) udzielono obniżki ceny w formie rabatu,
 - b) udzielono opustów i obniżek cen,
 - c) dokonano zwrotu podatnikowi towarów i opakowań,
 - d) dokonano zwrotu nabywcy całości lub części zapłaty (zaliczki),
 - e) podwyższono cenę lub stwierdzono pomyłkę w cenie, stawce, kwocie podatku lub w jakiejkolwiek innej pozycji faktury
podatnik wystawia fakturę korygującą.
- 2) Faktura korygująca powinna zawierać:
 - a) wyrazy "FAKTURA KORYGUJĄCA" albo wyraz "KOREKTA";
 - b) numer kolejny oraz datę jej wystawienia;
 - c) dane zawarte w fakturze, której dotyczy faktura korygująca (datę wystawienia, kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę; imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy; numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku; numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi; datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury)
 - d) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi objętych korektą;
 - e) przyczynę korekty;
 - f) jeżeli korekta wpływa na zmianę podstawy opodatkowania lub kwoty podatku należnego - odpowiednio kwotę korekty podstawy opodatkowania lub kwotę korekty podatku należnego z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku i sprzedaży zwolnionej;
 - g) w przypadkach innych niż wskazane w pkt powyżej - prawidłową treść korygowanych pozycji.
- 3) W przypadku gdy podatnik udziela opustu lub obniżki ceny w odniesieniu do wszystkich dostaw towarów lub usług dokonanych lub świadczonych na rzecz jednego odbiorcy w danym okresie, faktura korygująca (oprócz danych wymienionych w pkt 2) powinna zawierać wskazanie okresu, do którego odnosi się udzielany opust lub obniżka.
- 4) W przypadku, gdy podatnik obniża kwotę podatku VAT należnego lub gdy faktura korygująca dotyczy pomyłki w kwocie podatku VAT na fakturze, której dotyczy faktura korygująca, koniecznym jest posiadanie potwierdzenia odbioru faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę.

- 5) Warunki posiadania przez podatnika potwierdzenia otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę nie stosuje w następujących przypadkach:
- eksportu towarów i wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów;
 - dostawy towarów i świadczenia usług, dla których miejsce opodatkowania znajduje się poza terytorium kraju;
 - sprzedaży: m.in. energii elektrycznej, ciepłej;
 - gdy podatnik nie uzyskał potwierdzenia mimo udokumentowanej próby doręczenia faktury korygującej i z posiadanych dokumentacji wynika, że nabywca towaru lub usługobiorca wie, że transakcja została zrealizowana zgodnie z warunkami określonymi w fakturze korygującej.

4. Nota korygująca

- Nabywca towaru lub usługi, który otrzymał fakturę zawierającą pomyłki, z wyjątkiem pomyłek w zakresie:
 - miary i ilości (liczby) dostarczonych towarów lub zakresu wykonanych usług;
 - ceny jednostkowej towaru lub usługi bez kwoty podatku (ceny jednostkowej netto);
 - kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
 - wartości dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
 - stawki podatku VAT;
 - sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
 - kwoty podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
 - kwoty należności ogółem.może wystawić fakturę nazywaną „notą korygującą”.
- Nota korygująca wymaga akceptacji wystawcy faktury.
- Nota korygująca powinna zawierać:
 - wyraży "NOTA KORYGUJĄCA";
 - numer kolejny i datę jej wystawienia;
 - nazwę sprzedawcy i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy i numer za pomocą którego sprzedawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, a także numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT;
 - dane zawarte w fakturze, której dotyczy nota korygująca (datę wystawienia, kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę, imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy, numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury),
 - wskazanie treści korygowanej informacji oraz treści prawidłowej.

5. Duplikaty faktur

- 1) W przypadku gdy faktura będąca w posiadaniu nabywcy ulegnie zniszczeniu albo zaginie sprzedawca, na wniosek nabywcy wystawia ponownie fakturę.
- 2) W przypadku gdy faktura będąca w posiadaniu sprzedawcy ulegnie zniszczeniu albo zaginie sprzedawca, wystawia fakturę na podstawie danych zawartych w fakturze posiadanej przez nabywcę.
- 3) Faktura wystawiona ponownie powinna oprócz danych zawartych na fakturze pierwotnej zawierać wyraz "DUPLIKAT" oraz datę wystawienia duplikatu.

6. Faktura wewnętrzna

- 1) W odniesieniu do transakcji gdzie do naliczenia i odprowadzenia do urzędu skarbowego podatku VAT zobowiązany jest nabywca dokumentem rozliczeniowym w tym zakresie może być tzw. faktura wewnętrzna (dokument wewnętrzny). Faktura taka powinna zawierać następujące elementy:
 - a) datę wystawienia;
 - b) kolejny numer, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę;
 - c) imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
 - d) numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
 - e) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
 - f) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
 - g) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi;
 - h) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
 - i) cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto);
 - j) wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
 - k) stawkę podatku;
 - l) sumę wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
 - m) kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
 - n) kwotę należności ogółem.

7. Faktura „zaliczkowa”

- 1) W przypadku gdy, przed wykonaniem usługi lub przed dostawą towaru nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.
- 2) Wpłatę taką, dokonaną przez podatników podatku VAT lub osób prawnych niebędących podatnikami należy udokumentować poprzez wystawienie faktury. Faktura „zaliczkowa” zawiera wszystkie elementy zwykłej faktury.

- 3) Faktury „zaliczkowej” nie wystawia się przy dokumentowaniu zaliczek na poczet:
 - a) wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów,
 - b) dostaw energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego,
 - c) świadczenia usług telekomunikacyjnych i radiokomunikacyjnych,
 - d) świadczenia usług związanych z uzdatnianiem i dostarczaniem wody za pośrednictwem sieci wodociągowych,
 - e) świadczenia usług najmu, dzierżawy, leasingu lub usług o podobnym charakterze,
 - f) świadczenia usług ochrony osób oraz usług ochrony, dozoru i przechowywania mienia,
 - g) świadczenia usług stałej obsługi prawnej i biurowej,
 - h) świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego.
- 4) W przypadku gdy, faktura „zaliczkowa” nie obejmowała całości zapłaty za dostawę towaru lub świadczenie usługi, wystawia się fakturę „zaliczkową końcową”. Na takim dokumencie należy pomniejszyć sumę wartości towarów lub usług o kwotę otrzymanych części zapłaty, a tym samym pomniejszyć kwotę podatku o sumę kwot podatku wykazanego w fakturach dokumentujących otrzymanie części zapłaty. Faktura „zaliczkowa końcową” powinna zawierać wykaz numerów faktur „zaliczkowych” wystawionych przed dostawą towaru lub wykonaniem usługi
- 5) W przypadku gdy, faktura „zaliczkowa” obejmowała całość zapłaty za dostawę towaru lub świadczenie usługi, nie wystawia się faktury „zaliczkowej końcowej”.

8. Faktura uproszczona

- 1) Każdy podatnik VAT czynny lub zwolniony, bez względu na to, czy dokonał rejestracji podatkowej, czy nie ma prawo do wystawienia faktury uproszczonej.
- 2) Możliwość wystawienia faktury uproszczonej powstaje, gdy kwota należności ogółem z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług nie przekracza kwoty 450 zł albo kwoty 100 euro (jeżeli kwota ta określona jest w euro) pod warunkiem, że zawiera dane pozwalające określić dla poszczególnych stawek podatku kwotę podatku VAT.
- 3) Podatnik nie może wystawić faktury uproszczonej w celu udokumentowania transakcji w odniesieniu do:
 - a) sprzedaży wysyłkowej z terytorium kraju i sprzedaży wysyłkowej na terytorium kraju,
 - b) sprzedaży, dla której na fakturze nie jest podawany numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi (np. w przypadku sprzedaży dla osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, która dla transakcji zakupu nie występuje w charakterze podatnika VAT i zażądała faktury),
 - c) wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów,
 - d) dostawy towarów lub świadczenia usług podlegających opodatkowaniu na terytorium innego niż Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, dla których osobą zobowiązaną do zapłaty podatku od wartości dodanej jest nabywca towarów lub usług.
- 4) Faktura uproszczona, zawiera następujące elementy.
 - a) datę wystawienia,

- b) kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę,
 - c) imię i nazwisko lub nazwę podatnika oraz jego adres,
 - d) numery, za pomocą których podatnik i nabywca są zidentyfikowani na potrzeby podatku,
- 5) Faktury uproszczone wystawia się w terminach przewidzianych dla zwykłych faktur.

9. Faktura – rolnik ryczałtowy

- 1) W przypadku gdy zakup produktów rolnych dokonywany jest od rolnika ryczałtowego zobowiązanym do wystawienia faktury z tytułu dokonania tej transakcji jest nabywca. Oryginał faktury jest przekazywany dostawcy.
- 2) Fakturę z tytułu zakupu produktów rolnych nabywca wystawia nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca, następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, dotyczy to również wpłaty zaliczki.
- 3) Faktura, dla rolnika ryczałtowego powinna zawierać, co najmniej:
 - a) imię i nazwisko lub nazwę albo nazwę skróconą dostawcy i nabywcy oraz ich adresy;
 - b) numer identyfikacji podatkowej lub numer PESEL dostawcy i nabywcy;
 - c) numer dowodu osobistego dostawcy lub innego dokumentu stwierdzającego jego tożsamość, datę wydania tego dokumentu i nazwę organu, który wydał dokument, jeżeli rolnik ryczałtowy dokonujący dostawy produktów rolnych jest osobą fizyczną;
 - d) datę dokonania nabycia oraz datę wystawienia i numer kolejny faktury;
 - e) nazwy nabytych produktów rolnych;
 - f) jednostkę miary i ilość nabytych produktów rolnych oraz oznaczenie (opis) klasy lub jakości tych produktów;
 - g) cenę jednostkową nabytego produktu rolnego bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku;
 - h) wartość nabytych produktów rolnych bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku;
 - i) stawkę zryczałtowanego zwrotu podatku;
 - j) kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku od wartości nabytych produktów rolnych;
 - k) wartość nabytych produktów rolnych wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku;
 - l) kwotę należności ogółem wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku, wyrażoną cyfrowo i słownie;
 - m) czytelne podpisy osób uprawnionych do wystawienia i otrzymania faktury lub podpisy oraz imiona i nazwiska tych osób;
 - n) oświadczenie dostawcy produktów rolnych w brzmieniu: "Oświadczam, że jestem rolnikiem ryczałtowym zwolnionym od podatku od towarów i usług na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku od towarów i usług."
- 4) Podstawę opodatkowania w przypadku rolnika ryczałtowego dokonującego dostawy produktów rolnych dla czynnego podatnika podatku VAT stanowi cena netto produktów sprzedawanych powiększona o kwotę zryczałtowanego podatku VAT.
- 5) Zryczałtowany zwrot podatku zwiększa u nabywcy produktów rolnych (wystawca faktury VAT RR) kwotę podatku naliczonego, w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym dokonano zapłaty, pod warunkiem że:
 - a) nabycie produktów rolnych jest związane z dostawą opodatkowaną;

- b) zapłata należności za produkty rolne, obejmująca również kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku, nastąpiła na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego nie później niż 14. dnia, licząc od dnia zakupu, z wyjątkiem przypadku, gdy rolnik zawarł umowę z podmiotem nabywającym produkty rolne określającą dłuższy termin płatności;
- c) w dokumencie stwierdzającym dokonanie zapłaty należności za produkty rolne zostaną podane numer i data wystawienia faktury potwierdzającej nabycie tych produktów albo na fakturze potwierdzającej zakup produktów rolnych podano dane identyfikacyjne dokumentu stwierdzającego dokonanie zapłaty.

10. Faktura „mały podatek”

- 1) W przypadku gdy transakcja dokonywana jest z przedsiębiorcą, będącym „małym podatnikiem” powstaje u niego obowiązek wystawienia faktury z tytułu dokonania tej transakcji
- 2) Mały podatek, stosujący kasową metodę rozliczania VAT wystawia fakturę na takich samych zasadach co inne podmioty. Faktura wystawiana przez małych podatników powinna zawierać co najmniej:
 - a) datę jej wystawienia,
 - b) imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy,
 - c) nazwę (rodzaj towaru lub usługi),
 - d) stawkę podatku,
 - e) sumę wartości sprzedaży netto z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku.
 - f) wyrazy "metoda kasowa"
- 3) Nabywca otrzymujący fakturę, wystawioną przez małego podatnika uzyskuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego nie wcześniej, niż z chwilą jej zapłaty.

11. Faktura VAT marża

- 1) Fakturę VAT marża mogą wystawić podatnicy, którzy:
 - a) dokonują dostawy towarów używanych (np. komisji samochodowe),
 - b) sprzedają dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie i antyki,
 - c) świadczą usługi turystyki.
- 2) Prawidłowo wystawiona faktura VAT marża powinna zawierać następujące elementy:
 - a) odpowiednie oznaczenie faktury - w zależności od wykonywanej działalności podatek powinien umieścić odpowiednią frazę:
 - "procedura marży dla biur podróży" - w przypadku świadczenia usług turystyki, dla których podstawę opodatkowania stanowi zgodnie z art. 119 ust.1 ustawy kwota marży,
 - "procedura marży - towary używane" - w przypadku dostawy towarów używanych, dla których podstawą opodatkowania jest marża,
 - "procedura marży - dzieła sztuki" - w przypadku dzieł sztuki, dla których podstawą opodatkowania jest marża,
 - "procedura marży - przedmioty kolekcjonerskie i antyki" - w przypadku antyków, przedmiotów kolekcjonerskich, dla których podstawą opodatkowania jest marża;
 - b) datę wystawienia i kolejny numer;
 - c) imiona i nazwiska albo nazwy (skrótowe) sprzedawcy i nabywcy oraz ich adresy;

- d) numery identyfikacji podatkowej sprzedawcy i nabywcy;
 - e) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury; w przypadku sprzedaży o charakterze ciągłym podatnik może podać na fakturze miesiąc i rok dokonania sprzedaży;
 - f) nazwę towaru lub usługi;
 - g) miarę i ilość sprzedanych towarów lub zakres wykonanych usług;
 - h) kwotę należności ogółem.
- 3) Oprócz wydawania klientowi faktury VAT marża dokumentującej transakcję, podatnicy zobowiązani są do wystawienia dodatkowego dokumentu, na którym znajdzie się szczegółowe rozliczenie. Dokument ten musi więc jasno wskazywać, po jakiej cenie przedsiębiorca nabył dany towar lub usługę, a po jakiej sprzedał - i jaka wartość marży powstała do opodatkowania przy tym zdarzeniu. Dokument ten nie jest wydawany klientowi, służy jedynie właściwemu rozliczeniu podatkowemu u sprzedawcy.

Rozdział 5

Zasady postępowania w przypadku odwróconego obciążenia

1. W przypadku transakcji dotyczących obrotu towarami wymienionymi w załączniku nr 11 do ustawy o podatku VAT oraz importu usług do rozliczenia kwoty podatku należnego zobowiązany jest nabywca, pod warunkiem, że:
 - 1) strony transakcji są czynnymi podatnikami VAT,
 - 2) czynność będąca przedmiotem transakcji nie jest zwolniona z opodatkowania.Faktura dokumentująca taką transakcję winna zawierać określenie „odwrotne obciążenie”.
2. Zasady powstawania obowiązku podatkowego, dla dostawy towarów objętych odwróconym obciążeniem oraz dla importu usług zależą od rodzaju tego towaru i usługi (art. 19a ustawy o VAT).
3. W przypadku dostawy towarów objętych odwróconym obciążeniem oraz importu usług podstawę opodatkowania stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy.
4. W przypadku dostawy towarów objętych odwróconym obciążeniem oraz importu usług zastosowanie mają stawki podatku VAT lub zwolnienia z opodatkowania, które byłyby właściwe dla dostawy towaru lub świadczenia usług gdyby czynności te były wykonywane na zasadach ogólnych (poza procedurą odwróconego obciążenia).
5. W związku z zakupem towaru objętego odwrotnym obciążeniem lub usługi od kontrahenta zagranicznego nabywca zobowiązany jest do naliczenia kwoty podatku należnego z tytułu dokonanej transakcji i ujęcia jej w rejestrze sprzedaży oraz wykazania w cząstkowej deklaracji za właściwy okres rozliczeniowy.
6. Szczególnym przypadkiem zastosowania procedury odwróconego obciążenia jest zakup towarów w ramach jednolitej gospodarczo transakcji.
7. Przez jednolitą gospodarczo transakcję rozumie się transakcję obejmującą umowę jeżeli w jej ramach występuje jedna lub więcej dostaw towarów nawet jeżeli są one dokonywane na podstawie odrębnych zamówień lub wystawianych jest więcej faktur

dokumentujących poszczególne dostawy. Za jednolitą gospodarczo transakcję uznaje się również transakcję obejmującą więcej niż jedną umowę, jeżeli okoliczności towarzyszące tej transakcji lub warunki, na jakich została ona zrealizowana, odbiegały od okoliczności lub warunków zwykle występujących w obrocie towarami. Pojęcie jednolitej gospodarczo transakcji obejmuje transakcje powyżej 20 000 zł. dotyczące dostaw towarów, w szczególności:

- 1) przenośne maszyny do automatycznego przetwarzania danych, o masie ≤ 10 kg, takie jak: laptopy i notebooki; komputery kieszonkowe (np. notesy komputerowe) i podobne – wyłącznie komputery przenośne, takie jak: tablety, notebooki, laptopy,
- 2) telefony dla sieci komórkowych lub dla innych sieci bezprzewodowych – wyłącznie telefony komórkowe, w tym smartfony,
- 3) konsole do gier wideo (w rodzaju stosowanych z odbiornikiem telewizyjnym lub samodzielnym ekranem) i pozostałe urządzenia do gier zręcznościowych lub hazardowych z elektronicznym wyświetlaczem – z wyłączeniem części i akcesoriów.

Rozdział 6

Procedura postępowania w odniesieniu do nieściągalnych wierzytelności

1. W przypadku niezapłaconych wierzytelności dla których upłynęło 150 dni od daty terminu płatności możliwe jest skorzystanie z procedury postępowania w odniesieniu do nieściągalnych wierzytelności pod warunkiem, że:
 - 1) wierzytelność nie została zbyta,
 - 2) od daty wystawienia faktury dokumentującej wierzytelność nie upłynęły 2 lata licząc od końca roku, w którym została wystawiona,
 - 3) czynność została dokonana na rzecz podatnika VAT zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny, nie będącego w trakcie postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji (informacje te dostępne są na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości – <https://ems.ms.gov.pl/krs/wyszukiwaniepodmiotu>),
 - 4) na dzień poprzedzający dzień złożenia deklaracji podatkowej, w której dokonana zostanie korekta wierzyciel i dłużnik są zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni,
 - 5) na dzień poprzedzający dzień złożenia deklaracji podatkowej, w której dokonana zostanie korekta dłużnik nie jest w trakcie likwidacji (co może potwierdzić wydruk ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości).
2. Korekty deklaracji VAT dokonuje się poprzez obniżenie kwoty podatku należnego oraz podstawy opodatkowania wynikającej z faktury dokumentującej nieściągalną wierzytelność.
3. Korekty dokonuje się w rozliczeniu za okres, w którym upływa 150 dzień od daty terminu płatności wierzytelności, określonego w umowie lub na fakturze.
4. W przypadku gdy po złożeniu deklaracji podatkowej, w której dokonano stosownej korekty należność zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie, koniecznym jest zwiększenie podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego w rozliczeniu za okres, w którym należność została uregulowana lub zbyta. W przypadku częściowego uregulowania należności, podstawę opodatkowania oraz kwotę podatku należnego zwiększa się w odniesieniu do tej części.

Rozdział 7

Czynności nieodpłatne

1. W przypadku gdy przedmiotem nieodpłatnej dostawy jest towar w odniesieniu do którego nie przysługiwało w całości lub części prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tego towaru lub jego części składowych, to czynność taka uznawana jest za niepodlegającą opodatkowaniu.
2. W przypadku gdy przedmiotem nieodpłatnej dostawy jest towar w odniesieniu do którego przysługiwało w całości lub części prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tego towaru lub jego części składowych, czynność taka powinna zostać opodatkowana na zasadach właściwych dla odpłatnej dostawy towarów.
3. W przypadku gdy przedmiotem nieodpłatnego świadczenia jest usługa wykonywana w ramach prowadzonej działalności, np.: wynika ze statutu czynność taka uznawana jest za niepodlegającą opodatkowaniu.
4. W przypadku gdy przedmiotem nieodpłatnego świadczenia jest usługa wykonywana poza prowadzoną działalnością czynność taka opodatkowana jest na zasadach właściwych dla odpłatnego świadczenia usług.
5. W przypadku gdy nieodpłatne świadczenie usług wykonywane jest przy użyciu towarów w odniesieniu, do których przysługiwało w całości lub części prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych, czynność taka opodatkowana jest na zasadach właściwych dla odpłatnego świadczenia usług.
6. W przypadku gdy nieodpłatne świadczenie usług wykonywane jest przy użyciu towarów w odniesieniu, do których nie przysługiwało w całości lub części prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych, czynność taka nie podlega opodatkowaniu.